

ПРИТЯГНУТИ МОЛОДЬ НА ФАРМИ — ІДЕЯ ДЮІ

Сиракуз, 8 вересня. — Сільське господарство мусить перейти таку перемену, щоб воно притягло молодих людей до себе й могло витримати конкуренцію з промислом та торгівлею, сказав губернатор штату Тамес Е. Дюї в промові до провідних фермерів і промисловців, зібраних на обід, влаштованій торговельною палатою міста Сиракуз. Він розвинув думку, що спосіб теперішнього суспільного життя в Америці можна б змінити, якщо б молоді люди осідали на фермах і вели господарство на засадах родинного життя. Теперішній напрям, щоб перемістити родинні ферми на великі корпоративні підприємства, можуть спричинитися до пошебення землеродів, одначе водночас це принесе погіршення в суспільних відносинах, бо усуне стабілізуючий чинник в суспільній і політичній житті. Дюї розвинув теж думку, як обнизити вартість осередку капіталу для закладання фарм і злегчити урядові управління, які пешкаються у правильний господарчі на селі.

ДЕШЕВІ ДОМИ В ПЛЯНАХ СТАЛЕВОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Нью-Олбей, у штаті Індіана. — Підприємство Юнайтед Стіл Корпорейшен, опрацюююче, що має великі пляни побудови домів з мотарок кімнат за вартістю \$350 готівкою. Решту можна буде сплачувати по \$37 місячно, а в тім уже містяться сплата відсотків, сплата амортизаційних рат, обслуговування й податки. Доми мали б бути побудовані в сталевих рямках з дерева, величини 28 стін через 24 й обіймати дві спальні, лазничку, кухню й житлову кімнату. Основна ціна мала б вийти не вище як \$6,300 разом з землею. Побудова й ціна прирівнювалася до закону, який передбачує федеральну позичку до висоти 95 відсотків вартості дому. Ціна може різнитися відповідно до положення й околиці.

БУРЕВІЙ ЖЕНЕ ДО БЕРМУДІ.

Маямі, на Флориді. — Велетенський буревій жене з Атлантичного океану в сторону Бермудів. Це британська колонія на Карибському морі, положена 600 миль від бережжя Сант Каролайни. Буревій жене зі швидкістю 140 миль на годину й тому загрожує мореплавству і прибережним місцям.

ПРОКЛОНІ ЦЕ „ЗАБУТЕ МІСТЕЦТВО“.

Шікаго. — Луїс Плот, який підготував справу для Краєвої Ради Робітників Вірджинії, прийшов до закінчення, що робітникам не треба відстрахувати від проклятих та від „намірного й голосного вживання непростойних сил“. Він твердить, що вживання непростойних сил не походить з недостаті моральних засад, а просто це є „колишнє мистецтво“. Плот висловив такий погляд при нагоді вирішування справи одного робітника, якого відправлено з роботи за прокляти. Він каже, що колись вигукнування негодуючих були свого роду сльозам жалю. Тепер мелодії щезли, а осталися тільки немилі слова.

НАУКОВЦІ ЗА ПЛЯНОВУ РОЗБУДОВУ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ У СВІТІ

Нью-Йорк, 7 вересня. — Після десятирічного пагання й різних спроб, щоб дійти до порозуміння, зішлись на конференцію провідні мужи з ділянок науки, філософії й релігії в Учительським Клубі Колумбійського університету для обговорення спільної їм проблеми. Вони рішили працювати постійно й конструктивно над складанням світової організації суспільного життя.

Головним референтом був Річард П. МекКіон, професор класичної грецької мови й філософії в університеті Шікаго і член спеціальної комісії Об'єднаних Держав для справ Виховних, Наукових і Культурних. Докладчик викладав, що світовий суспільний лад мусить перейти чотири стадії, щоб заступити теперішній псевдо-суспільний лад, опертий на насильство й поневолення. Ці стадії він зхарактеризував як „оборона, свободи до творення, думки й вислову“. Вони обіймають освіту, розуміння культурних, спільних цінностей; критичний розгляд причин різних крутих.

На нарадах конференції в середу відзначено п'ять американців, які вели перед в пошуні цивілізації через освіту й поширення наукових ідей. Це такі особи: д-р Джеймс Брайант Конант, президент університету Гарвард; Френк Портер Грегем, сенатор з Норт Каролайни; д-р Роберт Мейнард Гечіне, канцлер університету Шікаго; о. Джан Ла Фардж, співредактор католицького краєвого тижневика „Америка“; Артур Гейс Солзбергер, видавець щоденника Нью-Йорк Таймс.

АНГЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШЕ ДОЛЯРІВ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РІВНОВАГИ

Вашингтон. — При відкритті триденної конференції для наладнання англійських фінансів сказав англійський канцлер скарбу сер Стафорд Кріпс, що Англія мусить дістати більше доларів з Америки й Канади для втримання своїх фінансів у рівновазі. Американський секретар скарбу, заявив, що Британія повинна рахуватися з покінченням Пляну Маршала в 1952 р., канцлерський міністер фінансів Доглес Абот вимагав від Америки, щоб переробила на себе більше тягарів, зв'язаних з об'єднання Середнього Сходу й Південної Азії перед комуністичним походом, даліше змінити свою митну тарифу та інвестувати більше фондів у закордонних підприємствах.

ОСУДЖУЮТЬ КОМУНІСТИЧНІ ЗАПІ НА НАРАДАХ В КУБІ

Гавана, Куба. — Делегація Злучених Держав на другім Конгресі Між-Американської Конфедерації Праці вівзвала делегатів до оборони демократії Латинської Америки перед „тоталітаризмом, комунізмом і ново-фашизмом“. Між-Американська Конфедерація Праці повстала перед роком на зібранні в Ліма, у Перу, для опозиції проти Латинсько-Американської Федерації Праці, яка має прокомуністичний напрям і на чолі якої стоїть Льюмбардо Толедано.

ГОСТРА ВІПОВІДЬ З.Д.А. НА ЧЕСЬКУ НОТУ

Прага, 8 вересня. — Американський посол Джозеф Е. Дженкобе, відповідаючи на чехословацьку ноту в справі придержання 22 чеських воїнів американськими констабулярними військами на території американської зони Німеччини, виступив з гострими закидами проти чеського уряду за використання цього прикордонного інциденту для підняття пропаганди, при чому перекручено факти та перебільшено їх важливість і значення. Чеську протестаційну ноту надрукувала місцева комуністична преса дві години після її доручення американській амбасаді. Ноту надруковано під сенсаційними заголовками на першій сторінці, накидуючись при цьому на Америку нікчемною комуністичною лайкою.

З.У.А.Д.КОМІТЕТ ПРИГАДУЄ НАГЛЯЧІСТЬ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ

ТІЛЬКИ МАКСИМАЛЬНА ДОПОМОГА ВСІХ ГРОМАД І ВСІХ ГРОМАДЯН ЗМОЖЕ ШЕ ВРЯТУВАТИ КІЛЬКА ТИСЯЧ УКРАЇНСЬКИХ СКАТІЛЬЦІВ

Філадельфія, 8 вересня. ЗУАДКомітет знову пригадує всім нашим громадам, парам і організаціям і поодиноким громадянам найбільшу нагальність негайної матеріальної допомоги в переселенчій акції, бо тільки так можна ще буде врятувати кілька тисяч наших братів і сестер з європейської скитальщини. Реєстрація на переїзд нових іммігрантів на підставі минулорічного закону вже майже закінчена і теж немає багато виглядів на те, щоб закон був поширений або продовжений. Проте, ЗУАДКомітет міг би ще використати деяку резерву невикористаних квот, якщо тільки міг би в найближчих днях представити відповідним властям у Вашингтоні вимагані законом забезпечення приміщень і праці для нових іммігрантів. Крім того, з кінцем цього тижня приїде старанням ЗУАДКомітету поперх 600 українців а около 3,000 дальших осіб вже перейшли імміграційні формальності та дожидають на транспорт. Великий кількості з тих людей ЗУАДКомітет мусить забезпечити тимчасові мешкання і працю, як теж покрити кошта їх транспорту, що вносить багато тисяч доларів. Цей обов'язок мусить перебрати на себе наші громади і парафії, вони мусять прийняти до себе по можності якнайбільшу кількість людей та ними завопікуватися, як теж поставити Комітетові до розпорядження необхідні фонди, бо в противному випадку Комітет буде змушений здержати дальній транспорт нових іммігрантів, а відповідальність за це спаде на весь американсько-український загаль. Це є справді 12-та година переселенчій акції і тільки максимальне зрозуміння та жертвенність і допомога всього загалу зможуть її використати. При цій нагоді ЗУАДКомітет звертається з гарячим апелем до всіх нових іммігрантів в цій країні, зокрема до тих, що на фермах, аби вони своєю нерозважною поведінкою та головню втечами з фарм самі не комплікували переселенчій акції в цій її рішальній стадії.

ДАЛЬШІ ВИСТУПИ АДВ. СМУКА НА ГРОМАДСЬКИХ ВІСІАХ.

Адв. Роман Смука, директор європейської місії ЗУАДКомітету, користуючись зі свого хвилювального побуту в ЗД, продовжує свої поїздки по наших громадах, виступаючи на зборах та інформуючи громадян про потреби і дальші можливості ведення ЗУАДКомітетом переселенчій акції. Місцева американська преса подає широкі звідомлення з цих виступів. Після виступів в Дітроїті, Шікаго, Воффало, Сиракуз та в цілому ряді інших громад, застря (п'ятниця, 8-го вересня), адв. Смука виступить на зборі Об'єднаним Комітетом громадських зборів в Нью-Йорку. Збори відбудуться в залі школи св. Юра при 6-тій вулиці в год. 7:30 ввечері.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ДЛЯ ЄВРОПИ

Страсбург, 8 вересня. Французькі і англійські представники в Європейській Дорадчій Асамблеї домагалися вчора програми людських прав для європейських країн, щоби в майбутньому зберегти народів від грізних практик нацизму в Дахау і Бухенвальді.

70 СОВЕТСЬКИХ ДЕЛЕГАТІВ НА СЕСІЮ О.Н.

Москва, 8 вересня. Місцева американська амбасада видала 70 віз для членів советських делегацій на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що має початися у Флоринг Медов в Нью-Йорку, дня 20-го вересня.

31-ШЕ СОВЕТСЬКЕ ВЕТО

Лейк Соксес, 8 вересня. — Советський Союз надужив вчора вкне 31-шій раз свого великодержавного права вета в Раді Безпеки. Цим разом він спротивився прийняттю Об'єднаних Націй гімалайського королівства Непаль.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ КРИТИКУЄ ОКУПАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ

НА ІНАВГУРАЦІЙНИЙ СЕСІЇ НІМЦІ ОБВІНЮЮТЬ СЛУЖИТИ СВОМУ НАРОДОВІ ТА ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИПИНЕННЯ РОЗБОРУ ВОЄННИХ ФАБРИК.

Бонн, Німеччина, 8 вересня. — Вчора в цьому надренському місті почалася інавгураційна сесія парламенту новоствореної Німецької Федеративної Республіки, що відразу виступила з критикою проти окупаційної політики, головню щодо дальшого розбору великих фабрик та розподілу їх між переможцями в характері воєнного відшкодування. Німці вважають, що така політика протирічить Плянві Маршала та притинює господарську відбудову Європи. Парламент складається з двох палат: нижньої або т. зв. Бундестаг, президентом якої вчора вибрано д-ра Еріха Келера, та вищої — Бундесрат, президентом якої вибрано Карла Арнольда. При відкритті сесії та після вибору передсідників, всі репрезентанти встали з місць і врочисто заповіли, що служитимуть „німецькому народові і німецькій батьківщині“. Відкриття сесії переділили Богослуження в місцевих церквах. Під час промов, бесідники піддержували домагання прилучити Берлін до нової республіки як складову частину федерації та домагалися висловлення притиню до Європейської Ради. На сесії були прийняті в характері гостей американський, британський і французький високі комісари. З нагоди інавгурації парламенту, німці випустили пам'яткові поштові марки, що їх негайно розкуплено. Советська преса гостро критикує парламент, називаючи її членів американсько-британськими „квізлінгами“.

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ МОСКВИ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 8 вересня. — Місцева німецька преса подає зашведськими джерелами, які з черги покликуються на „авто-ритетні“ кола альянсів в Берліні, що Москва мала виділити нових шість точок в справі східно-західного порозуміння щодо Німеччини. Москва мала б погоджуватися на прилучення Берліна до західної республіки та на визнання цієї контролю Рурщини. Західні союзники визнають советський уряд в східній Німеччині, признають Советам право вільного користування портом в Гамбурзі та включають Советів до Контролі Рурщини. Західні союзники стверджують, що ім'я цього про ці пропозиції не відомо, а повідомлення в пресі вважається черговим советським „пробним баллоном“.

ГОМУЛКА ПРОТИ ТІТА.

Варшава, 8 вересня. — Владислав Гомулка, бувший комуністичний заступник прем'єра Польщі, якого на початку року „визначено“ під закидом ухилив від комуністичної „лінії“, тепер нагло виступив з гострим засудом проти „зради Тіта“. Це до останнього часу Гомулку обвинувачували в „польському тітоізмі“.

ПОСТУПОВА ЛІКВІДАЦІЯ БЕЗРОБІТТЯ В ІТАЛІЇ.

Рим, 8 вересня. — Італійська Рада міністрів повідомила „з великим вдволенням“ про сильне зменшення кількості безробітних в країні. З двох і пів мільйона безробітних в травні минулого року тепер залишилося ще тільки децю понад півтора мільйона. Це є неомаленькою загальною поліпшення італійського господарства, що у великій мірі завдячується допомогому Плянві Маршала.

ФІНСЬКІ ДРОВОРУБИ ЗАКІНЧИЛИ СТРАЙК.

Гельсінкі, 8 вересня. — Комуністичні провідники професійної спілки фінських дроворубів, що нараховує 13,200 членів, заповіли вчора, що сьогодні дроворуби вернуться до праці, закінчуючи страйк, що тривав три тижні.

ЮГОСЛАВІЯ ПЕРЕОРИЄНТОВУЄТЬСЯ НА ЗАХІД.

Београд, 8 вересня. — Західні спостерігачі стверджують, що хоча теперішній югославський уряд даліше визнає марксизм і вважає себе комуністичним, проте в країні помітна реорієнтація на Захід, як наслідок теперішнього конфлікту з Москвою та керіваним нею Комінформом. В югославській пресі наводиться тепер повідомлення західних інформаційних агентств без зайчайних досі пересудів та без попередніх додатків в ролі „фашистів“. Теж характеристику „імперіалістичної“ тепер вже приріплюється радше до Советського Союзу, ніж до західних демократій. Дальший розвиток в цьому напрямку у залежності тепер ще від відповіді Москви на югославську ноту з 23-го серпня.

МОСКВА ОБВИНУВАЄ ЮГОСЛАВІЮ І ГРЕЦІЮ В СПРАВІ АЛЬБАНІЇ.

Лондон, 8 вересня. — Московська радіовисільна передала уривки зі статті з журналу „Новое Время“, в якій обвинувачується уряди Югославії й Греції, що вони вже кілька років тому пробували домовитися щодо поділу Альбанії й тепер ведуть спільну акцію на спровокування війни з Альбанією, щоб опісля її завоювати. Московський журнал домагається поставити цю справу на порядок нарад Ради Безпеки, як загрозу для світового миру.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	
One year	\$7.00
Six months	\$3.75
Three months	\$2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	\$10.00
Six months	\$5.25
Three months	\$2.75
Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
One year	\$2.50
Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНВЕНЦІЯ МОЛОДІ

Конвенції американсько-української молоді вже мають свої традиційні форми, призначення і цілі, що відповідно виявляються на тлі кожних обставин. В цих традиційних формах і цілях відбулася теж остання, вже дванадцята з черги, конвенція Ліги Української Молоді Північної Америки в днях 3, 4 і 5 вересня, в місті Сиракуз, Н. Й. При цьому вона була наявним і безсумнівним доказом не тільки величезного прогресу на всіх ділянках зорганізованого життя нашої молоді, не тільки переглядом і підсумками проробленої роботи, але й багатомовним та надійним заповідником майбутнього розвитку.

Коментуючи минулорічну конвенцію Ліги в Акрон, ми назвали її "виправданою надією" власне щодо дальшого розвитку організаційного життя молоді. Цьогорічна конвенція знову виправдала це твердження. На минулорічній конвенції, що її вважається переломовою для Ліги, було зареєстровано около 700 учасників. На цьогорічній було вже понад 800. Як взяти до уваги, що кожний делегат репрезентував клуб чи організацію молоді з пересічною кількістю 50 членів, то цей організаційний ріст Ліги буде ще більше помітний.

Під організаційним оглядом стверджено ще деякі інші інтересні симптоми. Масою на думці організацію стейтсових ліг. Протягом року зорганізовано сильну групу в Нью Джерсі, Огайо; групами виступали теж Питсбург, Дітройт, Пенсильванія та інші. Тенденція організаційного ступенювання проявлялася теж з дискусії і це з черги заповідало дальший ріст. Організаційна праця та її дальші проблеми були головним предметом нарад. Рішення створити уряд платного виконавчого секретаря, що координував би всю працю, було вислідом і помітним успіхом цих нарад.

Крім організаційних справ, праця Ліги має три головні напрямки: товариський, культурний і спортивний. В кожній з цих ділянок пророблено чималу роботу, виявлено багато ініціатив і вміння та енергії. Ці три елементи є без сумніву головними факторами, що і в майбутньому творитимуть зміст діяльності Ліги та всіх її складових клітин.

Конвенція в Сиракузах, при всій своїй так характерній для молоді буйності, виявила, що між нашою молоддю з кожним роком збільшується чималий вже гурт — як вони це самі називають — "сіріоз майндед" осіб, які вміють, можуть і хочуть зглибити та розв'язати всі проблеми не тільки своєї організації, але й нашого загально-громадського життя. Цим разом далеко більша кількість осіб забирала голос в дискусії і майже несподіванкою було, що головна маса делегатів не залишила конвенції після культурних і товариських імпрез, але видержала аж до кінця нарад в третьому дні.

Цейну стійку Ліги характеризує перебіг нарад та ухвалені у їх висліді резолюції. Ліга, в повній свідомості своєї співвідповідальності за долю своєї американської батьківщини, звертається до уряду у Вашингтоні і заповідає йому свою повну підтримку в боротьбі проти більшовизму, прагнучи при цьому необхідності допомоги у визвольних змаганнях українського народу, з якого ця молодь походить. З думкою про визволення України вона заповідає свою повну підтримку центральному представництву американських і канадійських українців і під цим кутом встановлює напрямні своєї праці.

Конвенція в Сиракузах була черговим доказом, що наша молодь зуміє не тільки зберегти чималу духову і матеріальну спадщину своїх батьків, але й розбудувати та збагатити її новими цінностями на славу собі та на добро своєму народові.

ПІДСУМКИ ОСЯГІВ КОНГРЕСУ

Конгрес розіхався на "малі вакації", які разом з "Днем Праці" становлять тиждень часу. Не є це правдиві вакації, перед якими конгрес замикає свою сесію, але й що перерву в нарадах використовують для підсумок його діяльності.

Задуми президента, заповідні в його інавгураційній промові, є такі далекосяжні, що на їх здійснення треба цілих років. Однак для теперішньої сесії конгресу призначено винятково 15 важливіших справ зі своєї програми, з яких конгрес ухвалив 7, а 8 відкинув. Деякі з цих точок відносяться до внутрішніх відносин, інші до міжнародних. Одні з них ухвалив конгрес на повне вдолля президента, інші значно різняться від первісних проектів і вони становлять свого роду компроміс між предявленнями уряду та міркуваннями членів конгресу. До рішальної перемоги у задухах президента треба захувати такі проекти, ухвалені конгресом:

Піднесення мінімальної робітничої платні. Досі мінімальна заробітня платня виносилася 40 центів на годину. Закон про мінімальну платню ухвалено вперше 1938 р. і він становив великий поступ на шляху до законного унормування робітничих відносин. Та негайно після ухвалення цього закону він став перестарілим, головному тому, що воєнні відносини підняли високу ціну робітника з огляду на підвищені ціни життєвих засобів. Отже покаялася потреба унормувати законно й цей стан. Конгрес домігся до багатьох президентів і до вимог часу і ухвалив, з деякими обмеженнями, мінімальну робітничу платню у висоті 75 ц. на годину.

Друга важлива справа це план побудови домів. Це така далекосяжна програма, над якою прийдеться писати не раз, як тепер пишеться про успішне забезпечення. Прогнози розбудови домів є прилюдна й приватна. Прилюдна призначена для міст і місцевостей, де витворилися середовища подібні до заулків в давніх європейських містах. Треба буде зруйнувати цілі дільниці по лістах і побудувати там нові мешкальні доми для робітників і людей середньої класи з дешевим копірним. Окремо ще придумано план для побудови домів на фермах, при чому довготривалий кредит з федеральних фондів можуть дістати поодинокі власники фермів. Спеціальну увагу звернув закон на кооперації для будови домів.

Контроль чинів це третя справа, яку сьак-так поладнав конгрес. Контролю продовжено на рік, тобто до кінця червня 1950 р. Це є частинний у-

спіх заміслив президента, однак стейтсмен законів і місцеві правники стали в пригоді і перейняли на себе контролю над цінами мешкань.

Реорганізація виконавчої діяльності федерального уряду є знов одним з найбільших осягів конгресу. Злука численних бюр при поодиноких департаментах та об'єднання трьох ділянок оборони в один секретаріат оборони це велетенський поступ, який заощадить федеральному скарбові біліон доларів річно і упростить діяння уряду.

Плян Маршала продовжено на дальший черговий рік. Над постачанням допомоги для відбудови Європи конгрес радить майже безупинно при різних нагодах, а над признанням кожнорічної рати ведеться оживлена дискусія перед початком скарбового року. З теперішньої рати конгрес черкнув \$200,000,000 і ухвалив тільки \$3,778,000,000, замість \$4,300,000,000 доручених президентом.

Північно-Атлантийський Оборонний Пакт вважається спокійною подією на шляху до загального об'єднання держав і народів. Однак певне те, що цей Пакт спинив Кремль у його змаганнях поневолення цілого земного глобу. В парі з Атлантийським Пактом іде допомога на зброєння Західної Європи, яка вже майже готова. Оце вже ухвалені проекти. Дальші предявлення, які мають вигляд на ухвалення конгресом, такі:

Продовження торговельних договорів з різними державами ухвалила вже палата репрезентів без змін. Треба надіятися, що сенат зробить те саме.

Плян уділювання кредитів на побудову приватних мешкань по містах до вартості \$9,000, головний для ветеранів світової війни, вже ухвалений палатою репрезентів. Ще тільки сенат потребує його ухвалити, а побудова домів стане на висоті, якої не передбачували й найбільші оптимісти.

Зміна імміграційного закону в тому напрямку, щоб замінити 205,000 могол прихити 339,000 нових іммігрантів зі склятичними, перейшла вже в палату репрезентів, однак, з огляду на резолюцію конвенції Американського Леґіону, може припинитися.

Однак є й такі законопроекти президента, яких конгрес не ухвалив. До них належить: скасування робітничого закону Тефта-Гартлі і заступлення його яким іншим; збільшення податків на чотири біліони доларів; допомога для шкіл не перейшла до сенату, тобто до кінця червня 1950 р. Це є частинний у-

Михайло Осінчук.

УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛЬ

Переглядаючи тут нашу пресу можна знайти в ній теж і відгуки про майорські роботи по наших церквах, народних домах, публичних галлях і т. п. Звичайно це тільки самі похвали, заслужені чи незаслужені, але, що важніше, завжди повторюється одна й та сама нота, а саме те, що робота виконана "в чисто український стилі" та ще з додатком, що вона є "першою в тому роді". Національний момент являється тут, очевидно, рекламою, що не було б ніяким гріхом, коли б тільки реклама відповідала правді, а не була розрахована на те, що широкі кола нашого громадянства слабо визнають в мистецьких справах. Щоб знати, що уявляє собою справжній український мистецький стиль, на те треба мати глибокі фахові студії, або довшу працю у когось, що стилеві роботи знав та їх виконував.

Кожний мистець здає собі справу з того, що ужиття, навіть доцільне, якогось орнаментового мотиву, чи буде він взятий з полтавського гафту чи з гуцульської різьби, чи якоїсь мережки чи вишивки, це ще не є стиль. Чому ж тоді ширити баламутне поняття? Той сам мотив може так само добре ужити чужинний мистець без ніяких претенсій до українського стилю, а навпаки в роботі такого стилевого характеру, якого зовсім на Україні не було і залежно від його вміння воно буде добре або невдатне. Справа не в орнаментальних мотивах і не така проста, якби когось видавалося. Навпаки, вона дуже а дуже складна. Щоб зацікавити цю справу наші кола бодай дещо у ній зорієнтувати, є якраз завданням цієї статистики.

Перша річ, що треба сказати, це те, що український стиль, як щось окреме й відрубне не існує. На українських землях заіснував майже кожний з великих мистецьких стилів європейської культури і кожний з них поповнився більшими або меншими українськими додатками, залежно від того, як довго він практикувався на українських землях.

Найбільше отримав тих українських компонентів стиль

безпечення здоров'я на лад суспільного забезпечення праці; поширення самого суспільного забезпечення; вкінці плян фармських субсидій на підставі програми секретаря Бренана.

Крім згаданих є ще багато інших не менше важливих законопроектів, які ще не дісталися до конгресу, але на які прийдє черга в наступному конгресі, тобто після Нового Року.

візантійський і бароковий, бо вони припали на час нашої цілковитої державної незалежності в княжих часах, або у слов'янської незалежності в часі гетьманської доби. Ми можемо з повним правом говорити про українську ікону, бо вона має свої питомості, відрубні від московської, грецької чи полуднево-слов'янської ікони; можемо говорити про український барок, бо український нарід дав у ньому багато свого передовсім в архітектурі, а відтак в орнаментіці. Про романський чи готичкий стиль можна сказати хіба те, що кілька пам'яток тих стилів залишилось на наших землях і то в дуже типовому виді. Модерні напрями зазначилися на наших землях дуже слабо, хоч наші мистці брали і беруть у них участь, але працюють звичайно на чужому полі, бо рідна земля у чужій займанщині цього поля до роботи не могла їм дати.

З поширенням зусилля в боротьбі за державну незалежність почалися в українському мистецтві зусилля створити своє мистецьке обличчя.

почалася боротьба за стиль. Започаткували ту боротьбу одиниці, бо загаль мистців, як звичайно, йшов утертю давніше дорогою з дуже малими ухилами до модернізму, бо модерні мистецькі твори було тяжко зрозуміти серед нашого громадянства.

Боротьба за стиль в образотворчому мистецтві пішла двома струями. Одна оперлася на мистецьких основах української візантики, на українській іконі, друга на мистецьких основах українського бароку. Першу започаткував Михайло Бойчук, другу Юрій Нарбут. Один і другий мали цілий ряд послідовників, що поправляли справу далі, пі поглибили і поширили "під оглядом мистецької форми, а передовсім її спопуляризували. Послідовники Бойчука дали для нашої церкви нову зв'язану з традицією поліхромію, нову ікону, а послідовники Нарбути нову українську графіку, нове графічне оформлення книжки.

Спілка мистців-майлярів Ковжун-Осінчук, малюючи кілька десятків церков в українсько-візантійським стилем напрями, спопуляризувала його на За-

(Докінчення на стор. 4-тій)

Я. Славутич.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Суди мене судом своїм суворим. Сучаснику! Нагадай безсторонно! Простягни мені і помилуй й вагання, і пізній сум, і радість передчасну. — Ім промовлятиме моя спокійна шпирість.

Біографія Є. Плужника — одна з найнещасливіших.

Народився він 1896 р. в Слободі Кантемирівка на Вороніжчині, на тому етнографічному українському терені, що тепер навіть не входить до складу УРСР, а підпорядкований безпосередньо Росії, себто, Московії (Варто згадати, що на південній Вороніжчині за підрахунками статистів у 20 роках жило більше українців, ніж росіян. Лише в трьох районах Вороніжчини, що межують із Харківською областю, українська людність сягала 90%). Майбутній поет одержав у спадок туберкульозу, що Дамокловим мечем висіла над ним усе його життя, аж поки звел в домовину. Скінчивши гімназію 1918 року, Є. Плужник рветься до Києва, де повстав вільний уряд Української Держави. Проте події склалися так, що йому доводиться деякий час учительювати в с. Багачі на Полтавщині. Вступивши пізніше до Ветеринарного Інституту в Києві, він небагато його полишає й переходить до Театрального Інституту ім. Лисенка. Але й тут йому не щастить. Знайшов себе Є. Плужник лише в літературі. Треба знати, що 20 років були найбуйніші в історії

новітньої української культури. 1924 року Є. Плужник закладає разом з Антоном Давидовичем, Косинкою, Осьмачком, Підмогильним і М. Галич літературну групу "Ланка" (всі ці письменники, крім Осьмачки, були пізніше розстріляні або заслані на Сибір у табори смерті). 1926 року "Ланка" перетворилася в "Марс". Останній зліквідовано 1928 р. коли широким фронтом почалася нагілка на все українське. Бідуючі і весь час дікуючи, Є. Плужник зростає на життя перекладами та іншою редакційною працею. На початку 30 років він був фактично позбавлений змоги друкувати свої твори, бо вони не відповідали "лінії большевицької партії". Вбивство Кірова у грудні 1934 р. дало большевицьким посянкам привід на остаточне винищення українських культурних діячів. Є. Плужника та інших три десятки українських поетів, письменників, істориків, майлярів та акторів заарештували. 25 березня 1935 р. большевицький суд засудив їх, зовсім ні в чому невинних, до розстрілу. Яких традицій "осіб" (Косинка, Влизько, Буревій, Фальківський та інші) розстріляно, а хворому поетові заміною розстрілу на 10 років "каторги на Соловках". Та Є. Плужник зміг витримати лише один рік тяжкого поневіряння: 2 лютого 1936 р. його не стало. Так скінчилося життя видатного поета, основоположника українського імпресіонізму, поета високо обдарованого, поета майстра, що своєю геніальною ширістю зворушує читача, може, найбільше.

Перша збірка "Дні" (1926) ще не заповідала, що з Плужника виросте видатний поет. Проте захоплююча ширість яскраво свідчала, що він небуденно обдарований. Друга збірка поезій "Рання осінь" (1927) відразу висунула її автора в ряди цвіреючих поетів. Є. Плужника привітали неоклясики устами М. Рильського (саме на цій книзі був помітний благотворний вплив українського класицизму). Поет збагнув найтакже: просто, з великим чуттям і великою майстерністю передає філософію людського життя:

(Докінчення на стор. 3-тій)

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис "Свобода".

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

110)

ДЕМ'ЯН БЕДНИЙ

В 193 році в Ленінградській газеті "Смена" було надруковано статтю під заголовком: "Чи бідний Дем'ян Бедний?" В цій статті розповідалось про моральний розклад і ставте розбещеність Дем'яна Бедного, про його багату, під Москвою, дачу з численною пасарєю і великим штатом прислуги, а також про інші брудні витівки советського поета.

Стаття була злободенна, і газету публіка читала з великим зацікавленням і захватом. Наступного дня редактор "Смени" терміново викликав

в обласне НКВД в дуже важливій справі.

Прийнявши редактора у себе в кабінеті, начальник НКВД дзивовато спитав:

— Слухай, товаришу М., які ти маєш справи в Кремлі? — Ніяких! — з острахом відповів редактор "Смени". — А хіба що?

— Знаєш, тебе викликає до себе сам Йосиф Вісаріонович, і ти завтра на дев'яту годину ранку мусиш бути у нього в Кремлі. Квиток на "Красную Стрелу" вже заброньовано, і тобі лишається тільки приготуватися до візиту. Отже, вважаю, що ти вже на колесах, а дальші піклування про тебе

покладено на хлопців із "Красной Стрели".

В Призначений час редактор "Смени" стояв у бюрі перепусток при комендатурі зовнішньої охорони Кремля і доповідав про виклик його.

— Так, так, товаришу, Йосиф Вісаріонович вас уже чекає і звелів не затримувати формальностями. Я мушу провисті вас! — промовив черговий чекіст і повів його в Кремль до Сталіна.

"Хазяїн" сидів за своїм робітчим столом з незмінною люлькою в зубах. По один його бік стояв Є. Ярославський, по другий — Ворошилов, Каганович та інші. На столі перед Сталіном лежав примірик "Смени" із статтею про Дем'яна Бедного, окресленою червоним олівцем.

Відповівши на привітання М. і дізнавшись, хто він, Сталін, тикаючи вузлуватим пальцем у газету, спитав:

— Це ти пропустив цю статтю про Дем'яна Бедного?

— Я, товаришу Сталін! — розгублено відповів М.

— І ти правильно зробив, компромітуючи його в очах советської суспільності? — вдруге спитав він із гострим грузинським акцентом, впрост дивлячись на знякволого М.

Той теж дивився на його рябе обличчя і розгублено думав:

"Так удав гіпнолізує кролика, готуючись ковтнути його".

— Але ж у цій статті саму тільки правду написано, — унікаючи прямої відповіді, промовив редактор "Смени".

— Ми без тебе самі знаємо, що правда, але про це не радно писати. Він нам покищо потрібний... А коли настане час, без тебе приберемо його... Охоплений гарячковим тремтінням, М., стояв перед столом і, як винуватий школяр, мовчав, дивлячись на обкреслену червоним статтю.

Каганович, Ворошилов і Ярославський посміхалися.

— Так от що, редактор: в завітнійшому числі ти мусиш умістити вибачення редакції і перед Дем'яном і перед читачами газети...

І, звертаючись до Ярославського, додав наказовим тоном:

— Омелюку, напиши йому вибачення! Ярославський з лакейським поспіхом схопив зі столу блок-нот, щось у ньому написав і послужливо поав Сталінові.

— Ні, не годиться, слабо. Давай я сам напишу.

М. мовчки стояв, насили стримуючи своє хвилювання.

— На тобі це вибачення, чистай, а завтра умісти в "Смене", — подаючи йому аркуш блок-ноту, і відкинувся на спинку крісла.

М. прочитав текст вибачення і почав укладати його в текчу.

— Може ти зі мною не згодний? — несподівано спитав Сталін і самозадоволено посміхнувся.

(Дальше буде).

О. Г.

Советська інтелігенція

12)

Але приватна практика скінчилася. Лікаря Р. перенесли на державну посаду до великої клініки, визначили йому години праці і „норму“ хворих на прийом. З цією нормою бідний лікар ніяк не міг собі дати ради: все було так, що години праці його кінчалися, кабінет переходив у розпорядження іншого лікаря, а в Р. залишався довгий хвіст неоглянутих хворих.

— Темпів у вас нема, товаришу Р., темпів! — гримав на нього директор. — Ви знаєте, що ми поставили собі за мету підняти і перенести Америку за п'ять років, а ви в своїй роботі посуваєтеся черепашиним кроком. Ах, не говоріть мені: „лікар не може“! Коли всі працівники нашої батьківщини можуть, то і ви можете! Ви не є якимсь винятком, для кожного треба писати окремі закони! Підтягайтеся! А поки що мушу знову вас вписати на чорну дошку.

Доктор Р. виходив з кабінету директора цілком пригнобленим, а, проходячи через вестибюль, знову з гірким почуттям прочитував своє привіще на чорній дошці тижневого звідомлення про хід соціалістичного змагання. Поруч чорної дошки висіла червона, де красувалися імена інших лікарів та урядовців клініки, в тому числі навіть прибиральниць з його кабінету, котрі виконували і „перевиконували“ норми.

І поступово доктор Р. змінився. Зникла десь його зрівноваженість і спокійна солідність. Натомість виглянула в ньому інша душа: винуватий усміх, нервовий поспіх, неспокійні бігачові очі, ще щось, підленьке, неприємно вражаюче, чого не можна схарактеризувати словом.

Одного разу зустрічаємо його на вулиці.

— А, докторе! Ну, як там? Доктор ніжково посміхається.

— Дякую, добре...

— А з нормами як? „Виганяєте“?

— О, так! Тепер і з нормами добре...

— Призвичаїлися?

— Та мушу призвичаїтися, нарешті...

— Ну і як?

— Та так; ще хворий не вспів роздягнутися, а я вже його виганяю. „Слідуючий!“ Так, що маю на 4 години оглянути 25 пацієнтів, а „виганяю“ ще 40—50% понад норму, говорю з нотою сарказму в голосі...

— І вже добре?

— Та... чи добре — не знаю. У всякому разі, директор тепер мною дуже вдоволений, навіть на червону дошку вписав. А на першотравневій святі профспілка навіть ось ці полотняні штани дала в премію...

Доктор Р., дивлячись вбік, криво посміхається, але раптом похоплюється:

— Ну, я піду, а то спізнюся і знову „норми не вижену“. Бувайте!

Ми сумно дивимось йому вслід...

А от викладач французької мови в одній вищій школі асистент М. Людина надзвичайно м'якої вдачі і делікатного виховання, асистент М. знаходиться в стані хронічного переляку: він боїться зробити якусь помилку, боїться поставити студентів погану ноту, він, нарешті, зустрічаючи НКВД-іста, кожного разу мало не вмикає, думаючи, що той іде по нього. Тому асистент М. все обережний, податливий і чемний до скрайності.

Але...

(Дальше буде).

ОСТАННІ ТРИ ДНІ ДЛЯ УЧАСТИ У СЕНЗАЦІЙНІМ ФУТРОВІМ КОНКУРСІ...
НАГОДА ВИГРАТИ ПЕЛЕРИНУ З НОРКИ І ІНШІ ВАРТІСНІ НАГОРОДИ.

Win a MINK CAPE

\$14,600 WORTH OF PRIZES!

COUNT THE MINKS IN THIS AD!

НАГОДА здобути в нагороду ПЕЛЕРИНУ з НОРКИ

EVERYONE HAS AN EQUAL CHANCE TO WIN!

it's Easy to Win

Contest Rules

Не зволікайте—Зголосіть Вашу участь негайно... Конкурс кінчиться опівночі 12 вересня, 1949.

Не зволікайте—
Зголосіть Вашу
участь негайно...
Конкурс кін-
читься опівночі
12 вересня, 1949.

Всі замовлення
залишаються
своєю власністю
STYLE WISE
Furs, а рішення
суддів кінцеве.

it's Easy to Win

Ви маєте 465 можливостей виграти. Кожний може брати участь в конкурсі за виконком працівників STYLE WISE Furs, нашої агенції оголошень і їх родни.

Contest Rules

Все, що маєте зробити—порахувати скільки видрів є на цій образці. Зазначіть Ваше обчислення на одно-центровій картці або листі, скажіть нам в кількох словах про Вашу вітку, якщо виграла ця пелерина з видрів. Нагороди будуть розділені на підставі правильного обчислення та оригінальності Вашої участі. Письмове зголошення Вашої участі можете подати в будь-якій мові.

Contest Closes

Всі зголошення мусять бути переслані нам не пізніше як до півночі 12 вересня 1949. Випіть Ваше зголошення до STYLE WISE FURS, 254 WEST 34th ST., New York 1, N. Y.

- 1st prize
- 2nd prize
- 3rd prize
- 4th prize
- 5th prize
- 6th prize
- 7th group prizes

Люксова фестонова пелерина з „нечу-
рал ренч“ норки, вартості \$1,500.00.

Футро зі справжнього оттера, цілком по-
добне до футра з дикої видри, вартості
\$795.00.

Футро з гарної чорної кримки, стилі-
зоване найвишнішого американського мо-
дельника, вартості \$695.00.

Футро з м'яливогобарного голландського
пижмака з повно жмурів на спині, вар-
тості \$350.00.

Футро Мутон Лемб, фарбоване і стилізо-
ване так, що виглядає наче з бобра, вар-
тості \$195.00.

Ковнір з натуральних норки з 4 шпорок,
прегарний і декоративний, вартості
\$150.00.

Всі конкурсанти, крім перших 6, котрі правильно вгадають в межах 5 шпорок, кількість видрів в цій оголошенню, дістануть кредитовий чек в сумі \$40.00, який можуть використати як готівку при закупі STYLE WISE футер.

У випадку подвійної виграші буде призначена подвійна нагорода.

Важливе: Точно придержуватися вказівок.

Виразно видрукуйте ім'я й адресу на Вашому зголошенні і вшліть до CONTEST DEPT., на низче подану адресу.

Не признається заміна нагород.

STYLE WISE Furs

254 West 34th Street, New York City

Furriers to discriminating women for three generations

Євген Плузник

(Довіщення з стор. 2-го)

Косиши дядько на узлісі жито
Об жовтий череп косу забув...
Кого я за віщо тут було убав,
Хто і для кого ніх свій загубив,
Ному байдуже...

Тут на місці бою
Таке дорідке жито та густе;
А що на гній хтось жертвував себе,
Пусте...

Косар склався над річчю дорогою—
Косар сріблястий, що череп похверив,
І череп той відкинувши ногою:
— Порозкидало вас! — проговорив.

Або ось другий зразок, де з
разючим контрастом передано
ідеали двох поколінь: наймо-
лодшого і найстаршого:

Мале хлоп'я, дитина старенькій няні
У холодку дрімало над шитвом,
Жило в лісах, було на океані,
І вже землі свої значило грані
На стежці, де... не розминулись двома.

Стара ж, на час забувши про дитину,
Що серед скверу сніла на лягу,
Тек мандрувала в чарівну країну,
І бачила зі сні м'яку перину,
Тепленький чай, цитрину і калю.

Воістину життя не знає
спину.

Живучи в бурних часах,
коли з одного боку пробудже-
ння нація розгортала свій куль-
турний розвій, а з другого мо-
сковські наїзники намагалися
цей розвій загальмувати, Є.
Плузник, як людина близька
до естетичного сприймання
довголітньої діяльності, шу-
кав гармонії. В наполегливих
пошуках цього з'ясування „мі-
ри явищ і подій“ проминули
останні усамітнені роки, най-
кращий час і поетового дозрі-
вання. Філософічне підґрунтя
поезій Є. Плузника, що рані-
ше було злегка приховане, те-
пер вийшло наверх, постало у
свого роду неповторній само-
бутності:

Намента один приділ — лежати.
Вітрові один закон — летіти!
Тільки я поставлений питати
Як не цілі, то бодай мети...

Та хоч як — а дитина своєї поті —
Зважу міру явищ і подій,
Камінь той лежати і потім,
Вітер той летіти й тоді.

Це з останньої книги „Рівно-
вага“, що була закінчена ще
за життя автора, а повністю
побачила світ лише 1948 р. в
Німеччині, дякуючи поетовій
дружині, що в страху больше-
вицького переслідування, а по-
тім у зариві останньої війни
тако зберегла цей рукопис. У-
країнська культура буде п. Га-
лині Плузниковій за це вічно
вдячна.

Твори Є. Плузника ще не
всі побачили світ. Так чекає
на видання написана блиску-
чим віршем п'єса „Шкідники“.
Цікаво було б познайомитися
з прозовим романом „Неду-
га“, що свого часу був надру-
кований, а невдовзі сконфіс-
кований (вилучений з ужит-
ку). Така ж доля спіткала й
інші поетові драматичні тво-
ри („Професор Сухороб“ та
„У дворі на передмісті“).

Та, мабуть, найцікавішим
буде поява поетових листів
до дружини (автор цієї статті
мав нагоду з ними познайоми-
тися), з яких видно велику
любов поета до дружини, що
своє життя жертвоно йому
посвятила. Справді, треба бу-
ло мати велику силу волі, щоб
вийти заміж за хвору, без-
жальної надії на вилікування,
поводі вмираючу людину! Ці
листи читач почитає іншим
разом.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
У. Н. СОЮЗУ!

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК

— для —
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Друге видання Дружари ОО.

ВАСИЛІЙ.

В гарній Мароно оправи — \$2.50

В білій оправі — 2.00

В чорній оправі — 1.75

МОЛИТОВНИК ДЛЯ

BOYS, imitation leather \$1.50

Замовлення зраз з належа-
ністю слати до:

“СВОБОДА”

P. O. Box 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити
тільки американською валю-
тою.

УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛЬ

(Доминення зі стор. 2-го).

хідних Землях України так, що останніми роками перед другою світовою війною кожний виконавець церковної поліхромії мусів цього напрямку придержуватися, бодей поверхо, якщо його кибети не вистачало, щоб справу зрозуміти глибше.

Нам треба ще відповісти, чи це вже є стиль, чи тільки змагання до стилю, дорога до нього, яка має за собою багато слушних угрунтувань. Майбутній український стиль, це душа народу, висловлена в найвідповідніший мистецький форми в дані часовий період. Тепер цілий світ у розшуках за мистецькою формою для свого вислову і тяжко її знайти. Тому так багато всяких мистецьких „ізмів“ (напрямків). Душа українського, недержавного народу, виставлена на дуже відрубні від себе культурні впливи аж у трьох займанщинах, є далеко менше сконсолідована, як всякої іншої державної нації. І коли тим державним націям цей свій теперішній, мистецький стиль важко знайти, то щож казати про нас.

Коли ж теперішні мистецькі форми нашої душі не відповідають задля нашої культурної відсталості, бо ми в культурному прогресі далеко, далеко позаду, то нашим мистцям

пришлось шукати за тими формами в минулому, в часі, коли мистецький стиль вдержувався століттями і душа народу мала змогу виявити свою мистецьку форму. В першу чергу це було можливе в період української візантики, що тривала у нас більше як пів тисячі літ. Тут лежить найбільше оправдана причина оперти свої розшуки на мистецьких основах української візантики.

Треба вичути, що в тій українській візантиці наше, а що запозичене і треба це у відповідній формі погодити з сучасністю в такий спосіб, щоб і традицію заховати і відсталості не бути. А це справа дуже а дуже тяжка. Для неї треба великого знання і великої любови самого завдання та непересічного мистецького уміня.

Повного стилю ані за рік, ані за десять, створити не можна. Те, що твориться за кілька літ, не стиль, а мода, яка так само скоро минає, як скоро приходить. Очевидно, що в часі швидких як звук літаків та атомової бомби — період творби стилю буде далеко коротший, як це було колись в давнину. Але він буде наростати так, як буде консолідуватися душа народу.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОННОГО МАЄТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Тейлор“ до порту в Нью Йорку, дня 10-го вересня:

Баторчак Михайло, Катерина, Марія; Барчин Григорій, Марія, Богдан; Вазлик Антін, Марія, Лідія, Зіна, Іван, Антін; Войко Іван, Анастасія, Петро; Борис Василь, Акулина, Ярослав; Брюшенко Іван, Василь, Анастасія, Галина, Далия; Вусель Іван, Валентина, Люба, Віталій; Хромовська Олена; Цеця Петро; Чорний Максим, Марія, Ірина; Данчак Іван, Галина, Ольга; Данильчук Іван, Анна-Марія; Діденко Василь; Дідик Андій, Марія, Віталій; Долник Михайло, Параскея; Дворак Григорій, Василь; Федоренко Василь, Марія, Ніна; Гончаренко Григорій, Матрона; Гошко Матрона, Іван, Софія, Анна, Володимир; Галібей Михайло, Теодозія, Тарас; Гармата Михайло, Пелагія, Михайло; Гавриліс Іван, Анастасія, Константин; Косаць Іван, Анна, Анастасія; Кравчук Андрій, Текля, Оксана, Любомир, Богдан; Кишквич Ірина, Марія; Леськів Ярослав, Стефанія, Ярослав; Ликочик Володимир; Лисеманка Яків, Олена, Розалія; Масвський Валік, Юлія, Олександр; Магіна Микола; Олійник Теодор, Наталія, Ніна; Осадчик Дмитро, Варвара, Анна, Евстахій; Ревюк Ірина; Салсай Іван, Валентина, Олександр, Анна; Шкарупа Надія; Сех Михайло; Панів Теодор; Петренко Тимофій, Марія, Сергій; Проць Осип, Агнешка, Емілія, Мирослав, Олена; Прокіпович Стефанія; Сергієнко Іван, Марія, Віктор, Зіна, Зоя; Шуя Василь; Соблюв Анна, Василь, Любов; Шеляховий Дмитро, Марія; Шумейко Антін, Анна, Анастасія; Шиян Іван, Уляна, Татяна; Ткач Текля, Василь, Стефанія, Теодозій; Тимків Степан, Ніна, Олена; Воднар Анна, Дарія; Демша Євген, Людмила, Тамара, Леоніла, Ірина.

Спортові Вісті

ВІДКРИТТЯ ФУТБОЛЬНОГО СЕЗОНУ:
У. С. К. — „ВАРШАВА“ (КОМБ.).

В неділю, дня 11-го вересня в р. відбудуться на гринці Red Hook Stadium (Bay and Courth Street, Brooklyn-South) перші футбольні змагання Українського Спортового Клубу — Нью Йорк проти польського Клубу „Варшава“ Ф. Ц. — Бруклін.

Початок змагань точно в годині 1.00 в полудне.

До гринці доїздиться субвеем „F“ 6th Ave. Express — Brooklyn Church Ave. з Houston Str. and 2nd Ave. New York City, висідаючи на перестанку Smith — 9th Street в Брукліні — звідки 3 блочки до гринці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВОНЕСТАВН. О. — Відділ 230 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11 вересня, в годині 3. по полудні, в галі відділової, 914 Френкліна Еве. Просимо всіх членів явитися, бо є важні справи до вирішення і пошесте звіт з піснюку та справи 55-літнього ювілею УНС, що відбудеться 2 жовтня. — І. Павловський, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Управа Тов. „Свобода“, від 194, повідомляє всіх членів, що на будуче ніхто не буде ходити колектувати вкладок, зоглядаючи на витрату часу та грошей на проїзд. Членські вкладки до Тов. треба впакувати на місячні збори, про що буде повідомлення в „Свободі“ або впакувати впрям до філ. секр. Wasyly Nykyforuk, 740 E. 9th St., New York City, кожної суботи від год. 5 до 8 ввечір, надішлите до 25 кожного місяця. Одноразово просимо всіх тих членів, що не вносили досі своїх заборгованих, негайно влатити, бо в противному разі будемо змушені їх списувати.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частих

знаменитого повістара
Уласа Самчука
Сторін 194. — Ціна \$1.00.
Замовлення разом з наклеєними
світлами до:
„Свобода“
P. O. BOX 344
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канаді замовлення треба влатити американською валютою.

Політичне оголошення

Політичне оголошення

УВАГА! Українці й Українки міста Дітройт! УВАГА!

ГОЛОСУЙТЕ НА
МАРУСЮ БЕК
(MARY V. BECK)
УКРАЇНКУ
— на —
РАДНУ МІСТА ДІТРОЙТ
(Common Council)
АДВОКАТКА—
СОЦІОЛОГІСТКА

МАРУСЯ Е. БЕК
(Mary V. Beck)

ЧИСЛО НА БАЛЬОТІ 42

Правибори: 13. ВЕРЕСНЯ

Дня 13. вересня відбудуться правибори в місті Дітройт. Між 105 кандидатами на радних міста помагається їм української адвокатки Марусі Бек. Хоча має право голосувати на 9 кандидатів, віддайте голос тільки на одну українську кандидатку! Інтересом Американо-Української Федерації Іраці, Сі Ай О та десятками інших великих організацій.
ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ:
Григорій Івасюк, голова.
Осип Заплатинський, секретар.
Іван Форніс, скарбник.

думати. У всіх справах Тов. „Свобода“ просимо звертатися до філ. секр. на який подали адресу. — За управу: Е. Салдан, В. Никифорок.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Управа Тов. ім. Д. Вітовського, від 375, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. вересня, в годині 7. ввечір, в У. Н. Домі, 847 Н. Френкліна ул. Просимо всіх членів обов'язково прийти, а догучок членів просимо вирішити свої заборговані. — За управу: І. Чопик, гол.; С. Пилко, кас.; П. Іваш, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдності, від 163, відбудуться в неділю, 11. вересня, в годині 1. по полудні, в Домі Горюжан, 847 Н. Френкліна ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до погодження. — М. Паранич, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Стефана, від 221, повідомляє своїх членів і членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. вересня, в Домі Від. УНСову, 841 N. Western Ave., в 12. год. в полудні. Дуже важні справи є до обговорення і вирішення, тому просимо всіх членів і членів прийти на збори. — Ф. Василівський, пред.; Д. Максимок, кас.; Т. Шпікула, секр.

КУПИТЕ БОНДИ І ПЕРЕМОГИ

ЦЕНТРЕВІЛЛІ І ОКОЛИЦІ! Служба Вожа в греко-католич. обряді буде відправлена у лат. католич. храмі в Центревіллі в неділю, 11. вересня в р. в год. 10. передполуднем. Проситися заінтересованих о численну участь. — Дмитришин О-сип, Wye Mills.

АДВОКАТ
WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6636

МАШИНИ
Перероблені
ДО
ПИСАННЯ
англійські, ціна \$21.00. Маємо також нові і перероблені українські машини. Рахункові машини. Офісові прилади.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY.
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціна там низька як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
EAssex 6-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО-ВРЕМЯ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtrose 6-5577

УВАГА! — НЬО ЙОРК, Н. Й. —
КОМІТЕТ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ
ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА, 334 СХІД 14 ВУЛ.
чим повідомляє родичів-українців,
ЩО 14-ГО ВЕРЕСНЯ 1949 Р.
в годині 5-їїї ввечора
РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ НАУКА В
РІДНІЙ ШКОЛІ
в якій навчатимуть:
РЕЛІГІЇ,
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ,
ЦЕРКОВНОГО та НАРОДНОГО СПІВУ.
Впис дітей провадиться в канцелярії парафії кожного
дня від 5 до 7 год. ввечора, починаючи від 12 вересня 1949.
КОМІТЕТ.

ОРГАНІЗАЦІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ
„САМОНОМІЧ“, ФІЛІЯ В ДІТРОЙТІ
запрошує всіх новоприбулих на
СВОЇ МІСЯЧНІ СХОДИНИ
— що відбудуться —
В СУБОТУ, ДНЯ 10. ВЕРЕСНЯ (SEPT. 10), 1949
в Українському Американо-Українському Центрі при Карпендер.
Початок сходин год. 8. ввечором.
Сподіємось, що цю дорогою навчимо контакт із всіма новоприбулими, що ще не зареєстровані в рядках нашої організації, а їх активна участь в наших сходинах сприятиме до ще більшого розросту нашого організованого життя.
Управа „Самомоміч“ у Дітройті.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН СВІТА
ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продає різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду аскурації.
WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
AIR PLANE TICKETS TO ALL PARTS OF THE WORLD
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street, Tel: ALgonquin 4-8254. New York 3, N. Y.

ПІД УВАГУ! ПІД УВАГУ!
БАТЬКАМ, СВЯЩЕНИКАМ
І УЧИТЕЛЯМ!
РЯТУЙМО ДІТІ, БО ЦЕ МАНЕВТИС УКРАЇНИ!
тому:
в кожній хаті й школі,
в руках кожної дитини
повинен бути:
МІЙ ПРИЯТЕЛЬ
Одинокий місячний журнал для української дітвори в Канаді й Америці. Передплата на рік тільки один долар.
МІЙ ПРИЯТЕЛЬ: має стати заборолем проти асиміляції — через науку й виховання нашої дітвори в українській душі.
Зараз виповніть цю картку, відішліть її та нам пришліть на адресу:
MY FRIEND, 49 Kennedy St., Winnipeg, Man., Canada.
Залучаю \$1.00 на передплату Мого Приятеля.
Ім'я дитини _____
Адреса _____
(в англійській мові)

ТАРЗАН, ч. 2173. Джена плянує допомогу.

Як тільки Джена побачила, що авто мисливців вертається, вона думала, що вони полюють на Тікара.

Вона не знала, що Тарзан утік з авто і тому відвела Тікара з стежки.
Між тим Тарзан теж зачав

туркіт авто і сховався в корчах, однак по протилежнім боці.
Несля невдалих розшуків

мисливці повернулися назад...
...а Джена, думаючи, що Тарзан ще в їхніх руках, поробила приготування до його втечі.

